

TLAČOVÁ SPRÁVA PRÁVO NA PRAVDU

NEMECKO IDE ZNIŽOVAŤ CENY ELEKTRINY PRE DOMÁCNOSTI AJ FIRMY, SLOVÁCI KVÔLI NESCHOPNEJ VLÁDE PLATIA VYŠŠIE ÚČTY

Právo na pravdu upozorňuje na zásadný rozdiel medzi prístupom Nemecka a Slovenska k riešeniu energetickej krízy.

“Nemecko aj Slovensko poskytujú v oblasti energetiky podporu a subvencie. Podstatný je však rozdiel vo forme a cieľoch. Nemecko smeruje štátnu pomoc do investícií. Buduje flexibilné plynové zdroje, modernizuje energetickú sieť, znižuje fixné náklady, znižuje dane a poplatky, aby ceny elektriny dlhodobo klesali a zostali nízke. Hlavným cieľom Nemecka je zabezpečiť stabilitu a konkurencieschopnosť. Slovensko dotuje spotrebu energií. To krátkodobo tlmí ceny, ale zároveň odkladá riešenie štrukturálnych problémov. Neefektívne odčerpáva miliardy eur bez riešenia príčin vysokých cien. Za energopomoc sme doteraz zaplatili viac ako 5 miliárd eur. Je to neschopnosť a zlyhanie politikov Matoviča, Sulíka, Hegera, Ódora aj Fica”, hovorí na úvod Sylvia Beňová, expertka Právo na pravdu na energetiku a hospodárstvo.

Nemecko si v roku 2025 vyrokovalo výnimky z pravidiel štátnej pomoci, aby mohlo postaviť 20 GW nových plynových elektrární a súčasne znížiť ceny elektriny o päť centov na kWh. Postupuje kombináciou zníženia dane na minimum EÚ, zníženia poplatkov za sieť a zavedenia priemyselnej tarify. Tento program, podporený 17 mld. eur dotácií na výstavbu elektrární s ďalšími 26 mld. eur na subvencie prenosových poplatkov a 3 mld. eur na pomoc pre energeticky náročné firmy má stabilizovať energetickú sieť a udržať konkurencieschopnosť.

“Viac ako 94 % obyvateľov Slovenska má prístup k zemnému plynu. Sme druhí v EÚ v hustote plynárenskej siete. Ani jedna vláda nie je schopná vyjednať výnimky ani pripraviť jasnú stratégiu. EK navrhuje legislatívne ukončiť dovoz ruského plynu do konca roka 2027. Ale premiér Robert Fico namiesto vyjednávania len populisticky vyplakáva a kritizuje tento návrh ako „ekonomickú samovraždu“. Politici namiesto systémových riešení doslova rozhadzujú miliardy na plošné energetické dotácie. Zníženie ceny elektriny o päť centov ako v Nemecku by pri priemernej spotrebe prinieslo úsporu na úrovni 120 eur ročne pre jednu slovenskú domácnosť, pričom domácnosti s elektrickým vykurovaním by ušetrili od 200 eur do 420 eur ročne”, dodáva Zoroslav Kollár.

Právo na pravdu žiada vládu Roberta Fica, aby začala aktívne vyjednávať. Požadujeme vyrokovať v EÚ výnimky, podobne ako Nemecko, na nové energetické kapacity a priemyselnú cenu elektriny. Žiadame zrušiť plošné dotácie a nahradiť ich skutočnými adresnými schémami, ktoré pomôžu skutočne ohrozeným domácnostiam a firmám. Požadujeme pripraviť realistickú energetickú stratégiu, ktorá počíta s posilnením jadra, obnoviteľných zdrojov a flexibilných plynových jednotiek bez závislosti od jedného dodávateľa. Keď Nemecko môže znižovať ceny elektriny a pritom budovať nové plynové zdroje, občania Slovenska musia od svojej vlády vyžadovať rovnakú zodpovednosť.

“Žiadna z vlád od roku 2022 nerieši veci koncepčne a strategicky ale populisticky. Aj to ukazuje, že nie je žiadny rozdiel medzi Matovičom, Sulíkom, Hegerom, Ódorom, Čaputovou či Ficom. Zlyhanie ide naprieč politickými stranami a politikmi. My máme víziu aj riešenia”, uzatvára Zoroslav Kollár.